

EEN AIDSFOLDER IN DE ENE HAND, EEN SIGARET IN DE ANDERE

Foto Leo Erken.

In de Mainline van oktober 1992 stond het volgende over Frank van Essen (1964-1992):

Frank werd op 15 juli 1964 in Haarlem geboren. Om redenen die hij nooit heeft kunnen achterhalen wordt hij te vondeling gelegd. Een onrustige jeugd van kindertehuizen wacht hem en op volwassen leeftijd bestaat zijn leven uit rondzwerven, dope en diefstal. Hij zit regelmatig vast, probeert een bestaan in Israël op te bouwen, wordt het land uitgezet, en belandt weer in de bajes. Toen aids hem in de greep kreeg, verloor hij alle hoop.

Frank toentertijd tegen Mainline: “In de bajes vertelde de tandarts dat ik vreemde bobbelletjes op mijn slijmvliezen had. Het zou een van de symptomen van seropositiviteit kunnen zijn. Ik liet me testen en ik bleek positief. Daar stond ik dan. Een aidsfolder in de ene hand, een sigaret in de andere en een kop die rammelde van de scherven van alle plannen die in duigen waren gevallen.”

In 1990 werd hij in het ziekenhuis opgenomen. “Ik was acht kilo afgevallen, wondjes genazen niet meer en ik sliep vijftien uur per dag. De ziekte was doorgebroken.” “Angst. Onbegrepen angsten, waarover je wilt praten maar niet kunt. Je blijft op je eilandje je lachende gezicht ophouden. Maar ondertussen wordt je eilandje kleiner en de angst groeit en groeit.”

Na zijn ontslag uit het ziekenhuis vervalt hij snel in oude gewoonte en zit weer enkele maanden vast. Als hij vrijkomt, laat hij zijn toekomstplannen varen en gaat bedelen. Bijna drie maanden lang zit hij iedere dag in de Kalverstraat of op de Nieuwendijk met het bordje ‘Ik heb aids en ben dakloos’. Plotseling hebben mensen aandacht voor hem. Zijn foto komt in alle kranten, hij krijgt aanspraak en verdient goed. Het merendeel van zijn geld gaat op aan dope. “Zo heb ik tenminste nog wat plezier aan mijn ziekte.” Als hij een keer de mist ingaat wordt hij meteen opgepakt. De rechter oordeelt hard: “Als je niet te ziek bent om te stelen, ben je ook niet te ziek voor de bajes.”

“Je zag hem achteruitgaan,” zei een familielid in die tijd. “Op het laatst kon hij nog maar één woord zeggen: ‘bube’. Dat kon dan een aantal dingen betekenen: dat hij naar het toilet moest, een sigaretje wilde. Als je dan zei wat hij bedoelde, knikte hij.” Frank overleed op 28 juli, dertien dagen na zijn achtentwintigste verjaardag.

